

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani Zadrुžne zveze dobivajo list brezplačno.
Cena listu za nečlane po štiri krome na leto; za pol leta dve kroni;
za četrt leta eno krono; posamezne številke po 20 h.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne
vračajo. — Gene inseratom po 20 h od enostopne petit-vrste, za
večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 10. maja 1904.

Poštno-hran. št. 864.846

ZADRUGA

Zvezina skupščina

dne 7. aprila 1904.

(Konec)

O reviziji poročaja revizor gosp. Vekoslav Pelc. Poročevalec pravi, da je poslovanje zvezinih zadrug že v pravem tiru oziroma je poslovanje posojilnic že uzorno, ter navaja nedostatke, ki se še tu pa tam najdejo. Nadalje priporoča, naj se nadzorstva bolj seznanijo s svojimi dolžnostmi in je tudi najspolnujejo.

Omenja tudi, da so se pri nekaterih večjih zavodih uredile nove knjige.

Poročilo se odobri.

O „Centralni blagajni“ poročaja njen načelnik gosp. Ivan Rožman približno sledeče:

S 1. januarjem 1903 pričela je naša zveza vsled navodila c. kr. poljedelskega ministerstva poslovati kot „Centralna blagajna“ in je kot taka prevzela medsebojni denarni promet svojih članic v svojo oskrbo.

Vspehi prvega poslovnega leta morajo nas navdajati z največjim veseljem, ker niso samo le uresničili naših nad, ampak so je daleč nadkrilili.

Vse denarne zadruge, ki so pri nas včlanjene, poslužujejo se tekočega računa, kojega smo jim

otvorili; v tem tiči velevažen in vesel pojav zadrुžne discipline, ki je predpogoj vspešnega zadrुžnega delovanja in nas bliža velikemu cilju: Gospodarski zjedinjena Slovenija.

Vse poslovanje vršilo se je redno in gladko; poročevalec omenja, da zaslužijo zvezine članice v tem oziru popolno priznanje.

Kot „Centralna blagajna“ imela je zveza K 20,760.377·28 prometa.

Z računskega zaključka za 1. 1903 posnamemo, da je bilo koncem leta 1903. aktiv 3,064.184·50 kron in pasiv K 3.053.735·53 — torej presegajo aktiva za 10.448·97 kron pasiva.

Pričetkom poslovanja bilo je razmerje med vlogami in krediti v tekočem računu tako, da so krediti presegali vloge za pol milijona kron — koji znesek je narasel tekom leta na cel milijon — a se je do konca leta znižal in je sedaj že popolnoma zginil. Izvršili smo v letu 1903. 1005 denarnih naročil.

Poročevalec konečno prosi vse članice, naj redno pošiljajo mesečne izkaze, ki niso samo le statističnega pomena, temveč so tudi dokaz, da dotični zavod redno posluje.

Člani pojedinih zadrug, vlagatelji posojilnic in drugi pazljivo zasledujejo prijavljanje mesečnih izkazov v našem listu; pripetilo se je že, da smo bili vprašani, če pri tem in tem zavodu ni kaj v redu, ker se mesečni izkaz ni obelodanil.

Poročilo o „Centralni blagajni“ se je odobrilo.

O blagovnem prometu poročaja zvezin ravnatelj g. Josip Jeglič.

Iz podanih števil razvidna je obsežnost zvezinega poslovanja.

Zveza prejela je v letu 1903. 3600 pisem in 2480 računov, kar se je vse redno reševalo.

Jako se je razvila prodaja deželnih pridelkov; zveza spravila je v denar za svoje članice 43 vagonov fižola, 163·9 meterskih stotov sirovega masla, 34 vagonov kislega zelja, 5 vagonov zeljnatih glav, več vagonov krompirja, ječic, mnogo kuhanega masla itd.

Zveza preskrbela je svojim članom velike množine gospodarskih potrebščin: čez 50 vagonov umetnih gnojil, semena, galico, strojev itd.

Poročilo gospoda ravnatelja se s pritrjevanjem odobri.

Predsednik g. dr. Krek reasumira poročila, h kojim pristav-

lja, da dobro prospevajo kmetijske zadruga, ki so se postavile na širšo podlago — a zadruga, ki se pečajo le s konsumom v krajih, kjer ni delavcev, ne bodo imele življenske moči. „Zveza“ radi tega ne pospešuje snovanja konsumnih društev.

Zadruga morajo stremiti za višjimi cilji, ki so: Zboljšati kmetijsko proizvodnjo, pospešiti skupni gospodarski napredek, organizirati razprodajo pridelkov in v to svrhu napravljati zadružna skladišča, zboljšati živinorejo, čebelarstvo itd., podpirati domačo obrt itd.

Tako zadružno delo bo prineslo kmečkemu stanu največjo korist.

Pri debati, ki se otvori, oglašuje se k besedi zastopnik radeške posojilnice, ki opozarja na veliko važnost mesečnih izkazov, ter priporoča, naj se redno vpošiljajo in objavljajo.

Zastopnik posojilnice v Kranjski gori vlč. g. Škubic povpraša z ozirom na veliki obseg zvezinih poslov, ali se niso prekoračili proračunjeni upravni stroški.

Ravnatelj gosp. Jeglič odgovarja, da se proračunjeni upravni stroški ne samo niso prekoračili temveč se je celo nekaj prihranilo.

Zastopnik hranilnice in posojilnice v Višnji gori vlč. g. Texter želi pojasniti, ali bo „Narodni Gospodar“ tudi za naprej prinašal gospodarske članke — ali pa samo le zadružniške.

Predsednik g. dr. Krek pojasnjuje, da se bode v „Narodnem Gospodarju“ v prvi vrsti vpoštevalo zadružništvo, a bo prinašal tudi druge gospodarske članke, posebno pa o istih panogah gospodarstva, ki so v tesni zvezi s zadružništvom.

Potem predlaga g. predsednik: Načelstvu se naroči, naj izdela poslovnik za nadzorstva, obvezen za vse zvezine članice — koji predlog se soglasno sprejme.

Nadalje se sprejme predlog, naj se predloži bilanca za l. 1903 danes izvoljenemu nadzorstvu, da

jo pregleda in odobri — ali predloži novi zvezini skupščini.

Poljedelskemu ministru se pošlje brzojavni pozdrav.

Ker je dnevni red popolnoma izčrpan in tudi ni nobenih nadaljnjih predlogov, zaključi predsednik gosp. dr. Krek skupščino; izreka zahvalo skupščinarjem in pa „Ljudski posojilnici“ ter izraža željo: Zadružna zveza naj se bliža vedno bolj svojemu idealu, da postane naš narodno-gospodarski parlament, kjer naj bi se posvetovali najbolji možje slovenskega naroda, da gospodarsko in gmotno povzdignejo slovensko ljudstvo.

O zadružništvu.

Skupna podjetja na kmetijskem polju zaostajajo daleč za skupnimi podjetji drugih stanov, n. pr. velikih trgovcev, tovarnarjev, obrtnikov. To je velika napaka. Sicer moramo pripoznati, da so skupna podjetja na deželi vsled neizogibnih razdalj in vsled različnih potreb posameznih gospodarstev težje izvedljiva, nego v mestih in pri raznih obrtih, ki imajo pred očmi bolj ali manj enak smoter; kljub temu pa so kmetovalci v tem oziru vendar še mnogo preokorni in je poboljšanje toplo želeto. K tej okornosti ozir zadružništva mnogo pripomore tudi dobro znana previdnost kmetovalčeva v vseh denarnih zadevah, kakor tudi okolnost, da v vasi mnogokrat ni dobiti pripravnega človeka za poslovodstvo. Toda nikoli ne smemo pozabiti na stavek: „Kjer je dobra volja, tam se najde tudi primerna pot.“ Premnogokrat manjka samo dobre volje.

Nikakor nisem vnet zato, da bi se presadilo mestno društveno življenje tako, kakor je, na deželo — Bog varuj! Mestno društveno življenje je svoje meje že davno prekoračilo in je svoje kužne bacile že tudi na kmete močno zaneslo: Kajti tudi marsikje na kmetih se nahajajo društva, ki nimajo družega namena, kot samo

zabavo. Za taka nekoristna društva pa vendar kmet nima niti časa niti denarja in zato naj se zadovolji kmetovalec z enim društvom, ki ima namen pospeševati njegove strokovne interese in pa z enim, ki ga hoče v obče izobraževati, pa mu ob enem podati tudi potrebne zabave mej enako mislečimi tovariši — izobraževalna društva. Nasprotno pa prav toplo priporočamo, da držijo kmetje skupaj v zadrugah, z namenom pomagati si skupno v svoji obrti brez vsakega zabavnega smotra. Našteli bi lahko tukaj celo vrsto podjetij tudi za manjše posestnike. Na pr. napravo skupne mlekarne, skupna nabava gnojil, semenja, krmil, pri kateri se dosežejo boljše cene, cenejša vožnja, boljša postrežba in prijetnejši plačilni pogoji; ravno tako se dado združiti kmečki pridelki skupaj v večja dodavanja; skupno se dado kupiti dragoceni stroji (parne mlatilnice, sejalni stroji itd.) skupno se lahko nabavljajo gospodinjske in druge hišne potrebščine (kava, sladkor, sočivje, petrolej, milo); skupno ni teško priskrbeti si živinske tehtnice in čistilnika za žito ali trijerja; dalje imamo za zgled živinorejske zadruga ali skupno nabavljanje dobrih moških živali za pleme, zadruga za osuševanje in namakanje zemljišč, za katere je od države lahko dobiti podpore in brezobrestno posojilo, takih in podobnih podjetij je še veliko. Kako potrebne bi bile n. pr. skupne zavarovalnice za govedo, konje in prašiče! Tudi žitna skladišča, ki se jih je v zadnjih letih mnogo ustanovilo se izvrstno sponašajo; ta skladišča dajejo svojim članom, če treba predujem na žito in posredujejo prodajo žita in osvobodijo na ta način kmeta iz nevarne trgovinske zveze z nekrščanskimi pijavkami židovske ali vsaj požidovele prekupčije.

Kar je posamezniku težko ali sploh nemogoče, postane ob sodelovanju mnogih prava malenkost!

Sila uči moliti — uči pa tudi delati! Sila težkih časov je ravno tako, kot težka beda časov vzbudila ratarja iz njegovega zamišljenega življenja in mu namignila, da ima iskati rešitve edino le v trdni združitvi. Prej ali slej mora priti do spoznanja, da mora vsaka dežela in država propasti, ako se uniči najzanesljivejša opora za prestol in oltar — kmečki stan!

Pa tudi vsak posameznik naj po svoji najboljši vesti poseže vmes in vse stori, kar more zboljšati sedanje težko stanje. Pri tem pa stopa za kmete vprašanje o združništvu ravno tako močno v ospredje, kakor je stalo doslej v ozadju, in ker potreba denarja in njena uzadovoljitev stoji na prvem mestu in prevladuje vse gospodarsko življenje, zato moramo tudi na to obračati vso svojo pozornost. Oderuštvo z denarjem še vedno cvete marsikje na kmetih: ubogi nesrečnik, ki se potaplja, zagradi za vsako slamnato bilko in plača dvojne obresti onemu „dobremu prijatelju“, ki mu pod pečatom molčečnosti posodi denar. In kadar je čas dopolnjen, to se pravi, kadar se zdi dobremu prijatelju, da je ugoden trenotek, tedaj se vrv na vratu zadrigne — en poteg (boben zapoje) in uboga reva zgubi tla pod nogami ter trepeče v zraku brez zemlje, brez domačije.

Ni ne samo slučaj, da posojilništvo v novejšem času tako silno napreduje, v posojilnicah imamo najvarnejšo in najsolidnejšo pomoč za mimoidočo potrebo osebnega kredita, ki je pri drugih posojilnicah predrag in večinoma mogoč samo na podlagi menjic. V hranilnicah in posojilnicah ima kmet najcenejšo pomoč, kadar potrebuje denarja, tako da je ustanavljanje takih zavodov želeti z vso vnemo in eneržijo. Kdor se

na druge zanaša, ta je zapuščen, kdor pa si sam pomaga, temu pomore tudi Bog. —al.

Hranilnice in posojilnice v južnozpadni (nemški) Afriki.

Nemško zadružno časopisje poročalo je v preteklem letu, da se je v avgustu 1902 v Gibeonu ustanovila hranilnica in posojilnica. V smislu pravil morejo postati člani samo le državljani; višina deleža je 1000 mark.

V Gibeonu se je ustanovilo tudi gospodarsko društvo, v svrhu nabavljanja poljedelskih in domačih (hišnih) potrebščin.

Kakor poroča „Deutsche Tageszeitung“ se je o vprašanju ustanovitve hranilnic in posojilnic posvetoval cesarski gubernalni sosvet. To vprašanje je sprožila južnozpadna naseljevalna družba. Sosvet se je izrekel za ustanovitev teh blagajn.

Tako dobi tudi Afrika svoje združništvo.

Boj za meso.

Na Dunaju bije se ljut boj za meso — prav za prav za znižanje cen — ki so tako zrastle, da jih prebivalstvo ne more več zmagovati.

Iščejo se vzroki, ki so krivi, da so cene tako hude in iščejo se sredstva, kako te vzroke odstraniti.

Vzrok so posebno brihtne dunajske glavice že našle in ga tudi že proklamirale — češ, naša živinoreja je kriva neznosnih cen.

Kdor pozna stanje naše živinoreje in pa stanje naših živinorejcev, se mora pri takem domnevanju samo le smejati.

A tiste brihtne glave našle so tudi že sredstva, kako ta vzrok odstraniti — in ta sredstva so taka, da se jih mora vsak živinorejec prestrašiti.

Čujmo:

Carina na živino in meso se naj zniža — odprejo naj se meje, da se uvaža živina, če tudi je okužena, — da — uvaža naj se meso s prekomorskih dežel brez vseh sanitarnih in veterinarčnih ozirov.

In kaj bi bila posledica? Ali morda res znižanje cen?

Naša živina bi se okužila — in bi seveda zgubila vrednost, njene cene bi tako padle, da bi bila živinoreja splošno nemogoča in bi propadla in ž njo propade naše kmetijstvo, kar bi občutila tudi naša industrija, ki bi zgubila svojega narboljega odjemalca — a konzumenti bi bili vrh tega na milost in nemilost uvažajočim tujcem predani.

Ne, ne, v Avstriji ne rabimo tuje živine, saj imamo sami dosti juncev.

Pač pa bo treba, da najdemo vzroke, zakaj so mesne cene velike, ko vendar živina ni draga in živinorejci ne bogatijo — in ko najdemo vzroke, kar ne bo težko, ker je zmirom in zmirom gledamo — pa že porabimo sredstva za odpravo vzrokov — taka sredstva nam nudi združništvo.

Razglašanje računskih zaključkov.

Ker morajo biti vsi računski zaključki in bilance do konca junija razglašeni, pozivamo vse svoje članice, da nam določijo svoje računske zaključke.

Nove tiskovine.

Vsem svojim članicam — denarnim zadrugam — doposlali smo nove tiskovine za „Centralno blagajno“ in mesečne izkaze.

Če bi ktera članica tiskovin še ne prejela, nam naj nemudoma naznani.

Dosedanje tiskovine — naslovljene na „Gospodarsko zvezo“ se naj zavržejo.

Ljudska posojilnica v Ljubljani.

Največji slovenski denarni zavod na zadružni podlagi — a tudi največja denarna zadruga na celem avstrijskem jugu.

Že sedaj je vpliv „Ljudske posojilnice“ na slovensko denarno gospodarstvo velik in ni nam treba posebnega proroškega duha, da pravimo, „Ljudska posojilnica“ postane v doglednem času oni važen faktor, ki bo mogel vsled svoje moči spopolniti prepored našega denarnega gospodarstva.

Slovenskim zadrugarjem pa „Ljudska posojilnica“ ni samo le največja slovenska zadruga, ona nam je več; „Ljudska posojilnica“ je rastle, njene moči so se množile, pridobila si je vsled izbornega vodstva in vsled neomejene zaveze članov splošno zaupanje — pri tem pa ni pozabila na druge slovenske zadruge.

Ne samo, da jim je bila vzoren vzgled, ona je bila, je in mora biti steber slovenskega zadružništva.

In to ni najmanjši vzrok, da se odkrito veselimo velikega napredovanja „Ljudske posojilnice“.

Pred seboj imamo računski zaključek „Ljudske posojilnice“ za leto 1903.

Za naše slovenske denarne razmere — še zmirom slabe vsled tujega kapitala oziroma našega kapitala v tujih rokah, — res ogromne številke:

Denarni promet je bil: **K 46,898.497·53**; skupno stanje vlog: K 9,000.790·39; posojila: K 8,115.331·55; čisti dobiček: K 41.866·93.

Sicer pa sledi tu popolen računski zaključek „Ljudske posojilnice“ in prosimo svoje bralce, da ga natančno pregledajo, pri čem se jim bo gotovo zjasnil obraz.

Računski sklep za osmo upravno leto 1903.

V upravnem letu pristopilo je na novo 185 zadružnikov in izstopilo 18. Stanje koncem leta 1903: 1624 zadružnikov z opravnimi deleži v skupnem znesku K 6.496. Stanje glavnih deležev je bilo koncem upravnega leta K 5.000.

Denarni promet za leto 1903.

Prejemki		Kron	v.	Izdatki		Kron	v.
Račun opravnih deležev: vplačila . . .		740	—	Račun glavnih deležev: vrnen delež . . .		200	—
„ hranilnih vlog: vloge		3,508.324	54	„ opravnih deležev: vrneni deleži . . .		112	—
„ tekoči A: vloge, vzdigneni naložen				„ hranilnih vlog: vzdign. hran. vloge . . .		2,758.166	79
denar in vrnena posojila	15,295.680	94		„ tekoči A: posojila, vzdignene vloge			
Račun posojil: vrnena posojila	1,355.812	88		in naložen denar pri raznih zavodih . . .	16,287.230	80	
„ tekočih posojil: vrnena posojila . . .	1,723.353	37		Račun tekoči B: vzdignene vloge	2,068.985	45	
„ efektov: prodani efekti	4.195	80		„ posojil: izplačana posojila	1,284.474	55	
„ menic: plačila	758.475	47		„ efektov: nakupljeni efekti	5.000	—	
„ nepremičnin: sprejemki	218.696	71		„ menic: eskomptovane menice	648.596	37	
„ pro diversi: razni sprejemki	184.443	43		„ nepremičnin: plačila in investijski			
„ pristopnine: vplačila	185	—		stroški	35.037	16	
„ posojilnih obresti: plačila	218.921	09		Račun pro diversi: razna izplačila	218.614	22	
„ obresti tekočih posojil: plačila . . .	1.601	84		„ obr. hran vlog: izplačane obresti	26.567	05	
„ tekočih obresti A: prejete obresti . . .	171.524	90		„ posojilnih obresti: vrnene obresti	17.175	58	
„ efektnih obresti: prejete obresti . . .	2.042	60		„ obr. tek. posojil: vrnene obresti	1.929	02	
„ zamudnih obresti: prejete obresti . . .	9.320	94		„ tekočih obresti A: izplačane obresti	25.872	85	
„ meničnih obresti: prejete obresti . . .	12.464	37		„ efektnih obresti: izplačane obresti	12	10	
„ upravnega prispevka: prejemki	8.805	30		„ meničnih obresti: povrnene obresti	269	35	
Gotovina v blagajni začetkom leta 1903	20.562	19		„ inventarja: nakup inventarja	1.608	82	
				„ davkov in pristojbin: plačani davki			
				in pristojbine	6.468	69	
				Račun dividend; izplačana dividenda	260	—	
				„ upravnih stroškov: izdatki	35.324	55	
				„ razpoložnega zaklada: vzdigneno	2.000	—	
				„ pristopnine: vrnena pristopnina	3	—	
				Gotovina v blagajni koncem leta 1903	71.243	02	
		23,495.151	37			23,495.151	37

Denarni promet.

Sprejemki	K 23,474.589·18
Izdatki	„ 23,423.908·35
	K 46,898.497·53

Denarni prometi in bilance.

Hranilnica in posojilnica v Izlakah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za tretje upravno leto 1903.

Člani: začetkom l. 1903 134, v upravnem letu pristopilo 42, odpadlo 3, koncem l. 1903. 173.

Deleži: začetkom leta 1903 K 268, v upravnem letu prirastlo K 84, odpadlo K 6; koncem leta K 346; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 191.660.91.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	84	—	Vrnjena izposojila	5 500	—	Posojila	77.587	—	Deleži	346	—
Hranilne vloge	54 994	88	Deleži	6	—	Naložen denar	4.451	75	Hranilne vloge s ka-		
Vrnjena posojila	16 666	95	Vzdignj. hran. vloge	28.900	86	Inv. pr z odp. 10%	469	56	pitaliz. obrestmi	87.276	05
Vrnjeni nal. denar	14.000	—	Dana posojila	36.757	97	Zaostale obr. posojil	534	64	Predpl. obr. posojil	365	67
Obresti nal. denarja	41	50	Naložen denar	17 741	50	Vrednost tiskovin	250	—	Rezervni zaklad	664	75
Plač. obr. od posojil	3 774	67	Inventar premični	267	79	Gotov. 31. dec. 1903	5.517	97	Čisti dobiček	161	45
Upr. in uradni prisp.	214	40	Obr. hr. vlog izplač.	259	62	Vrednost kolekov	3	—			
Pristopnine	42	—	„ „ kapit.	2.852	08						
Gotov začetkom leta	2 848	07	Obr. pos. povrnjene	48	54						
Povrnjeni prehodni	422	97	Upr. in uradni stroški	705	40						
Izposojila	5.500	—	Ren. dav. in nep. pr.	31	71						
			Gotov. 31. dec. 1903	5.517	97						
	98.589	44		98.589	44		88.813	92		88.813	92

Medulinsko društvo za štednju i zajmove,

registrana zadruga na neograničeno jamčenje, o djelovanju za šesto upravno godinu 1903.

Zadugara bilo je dne 1. jenara 1903: 271, pristupilo ih je 25, odstupilo ih je 4, stanje zadugara 31. decembra 1903 292.

Zadružnih dijelova bilo je 1. jenara 1903 K 1.080, primljeno K 100, dano 16, stanje 31. dec. 1903 K 1.164.

Promet: K 87.952.21.

Primitak (Debet)			Izdatak (Kredit)			Imetak (Aktiva)			Dug (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Od zadruž. dijelova	100	—	Povraćeni zad. diel	16	—	Gotovina u blagajni			Zadružni dielovi	1.164	—
„ uložka i posuda	27.124	91	Izplaćeni uložci	13 776	73	31. decembra 1903	2.332	53	Uložci i posude	53 526	16
„ tekućih računa	2.933	61	U tekućem računu	3.588	51	Tekući račun	1.338	10	Kapital. interesi	744	41
„ povraćenih zajm.	11 320	25	Zajmovi zadugarom	23.198	31	Zajmovi kod zadrug.	50 732	01	Res. fond (prihrana)	1.706	42
„ interesa	2.030	03	Plaćeni interesi	1.605	46	Zaostali i tekući in-			Čisti dobitak	248	97
„ pristup. i razno	118	47	Knjige, tiskan. i tabla	44	80	teresi i troškovi do					
Saldo blagajne dne			Plata za godina 1903	240	—	31. decembra 1903	2.696	38			
dne 1. jenara 1903	1.515	10	Odvjetnički troškovi	277	41	Inventar	202	14			
			Poštarina i razno	62	62	Tiskanice	88	80			
			Gotovina u blagajni								
			31. decembra 1903	2.332	53						
	45 142	37		45 142	37		57.389	96		57 389	96

Hranilnica in posojilnica v Selciah,

registrovana zadruga z neomej. zavezo, za sedmo upravno leto 1903.

Člani: stanje začetkom leta 288, v upravnem letu prirastlo 23, odpadlo 22; koncem leta 289.

Deleži: začetkom leta K 576, v upravnem letu prirastlo K 46, odpadlo K 44, koncem l. K 578; odpovedano: 2.

Denarni promet: K 374.012.51.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	46	—	Deleži	44	—	Posojila	221.498	—	Deleži	578	—
Hranilne vloge	102.443	35	Vzdignj. hran. vloge	56 561	45	Naložen denar	102.287	86	Hranilne vloge s ka-		
Vrnjena posojila	22 054	—	Dana posojila	36.847	—	Inven. pr. 10% odpis	172	43	pitaliz. obrestmi	327.700	—
Vrnjeni nal. denar	45.100	—	Naložen denar	75 372	96	Inv. neprem 2% odp.	4.116	—	Predplač. obr. posojil	709	30
Obresti nal. denarja	3.371	73	Inventar nepremični	4 200	—	Zaostale obr. posojil	3.292	10	Rezervni zaklad	4 202	76
Plač. obr. od posojil	9.584	60	Obr. hr. vlog izplač.	869	05	Vrednost tiskovin	8	62	Obresti rez. zaklada	175	78
Upr. in uradni prisp.	52	21	„ „ kapit.	10 781	50	Gotov. 31. dec. 1903	2.560	83	Čisti dobiček	570	—
Pristopnine	23	—	Obr. pos. povrnjene	57	94						
Gotov. 31. dec. 1902	5.611	78	Upr. in uradni stroški	840	29						
			Ren. dav. in nep. pr.	151	65						
			Gotov. 31 dec. 1903.	2.560	83						
	188.286	67		188.286	67		333.935	84		333.935	84

Hranilnica in posojilnica v Senožečah,

reg. zadruga z neomejeno zavezo, za osmo upravno leto 1903.

Člani: koncem l. 1902 259, v l. 1903 prirastlo 26, odpadel 1, koncem leta 285.

Deleži: začetkom leta K 520, v upravnem letu prirastlo K 52, odpadlo K 2, koncem leta K 570; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 87.973-17.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Blag. preost. l. 1902.	602	43	Vzdignj. hran. vloge	12 602	47
Hranilne vloge . . .	1.560	—	Vzd. obr. hran. vlog	189	97
Vrnjena posojila . .	17.902	—	Dana posojila . . .	23.320	—
Prejete obr. od dolž .	3.638	73	Upravni stroški . .	456	26
Opravnili deleži . .	52	—	Tiskovine	38	92
Pristopnina	15	60	Inventar	36	65
Upravni stroški . . .	198	55	Vzdignjeni deleži . .	2	—
Mudne obresti	103	94	Rentni davek	16	20
Predpl. obr. za 1904 .	282	90	Neposr. pristojbine .	1	30
Izposojila	19 525	—	Povr. obr. od posoj.	76	42
Vrnj. uradni stroški .	285	08	Uradni stroški . . .	331	53
Od „Lj. pos.“ vr. obr.	55	22	Obresti od izposojil	2.055	—
			Vrnjena izposojila .	4.625	—
			Gotov. 31. dec. 1903	469	73
	44.221	45		44.221	45

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Inventar	327	76	Deleži	570	—
Posojila	61.570	—	Hranilne vloge s ka-		
Zaostale obr. posojil	642	34	pitaliz. obrestmi . .	9.962	63
Uradni stroški . . .	331	53	Predpl. obr. izposojil	282	90
Delež pri „Gos. zv.“	200	—	Izposojila	49 233	43
„ „ „Lj. pos.“	5	—	Rezerv. zaklad in %	3 085	—
Gotov. 31. dec. 1903	469	73	Čisti dobiček	592	40
	63.726	36		63.726	36

Hranilnica in posojilnica v Št. Petru (Notranjsko),

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za deveto upravno leto 1903.

Člani: koncem leta 1902 350, v letu 1903 pristopilo 48, izstopilo 13; koncem leta 385.

Deleži: začetkom leta K 700, v upravnem letu prirastlo K 96, odpadlo K 26, koncem leta K 770; odpovedano; 13.

Denarni promet: K 565.252-97.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Deleži	96	—	Deleži	26	—
Hranilne vloge . . .	159.166	66	Vzdignj. hran. vloge	118.796	05
Vrnjena posojila . .	42.337	—	Dana posojila	100.431	—
Vrnjeni nalož. denar	69.000	—	Naložen denar	45.866	66
Inventar nepremični	300	—	Inventar nepremični	1.500	—
Obresti nal. denarja	2.943	03	Obr. hr. vlog izplač.	1.189	56
Najemščina hiše . . .	492	—	Obr. hr. vlog kapital	10.598	58
Plač. obr. od posojil	9.277	37	Obr. pos. povrnjene	56	54
Upr. in uradni prisp.	75	80	Upr. in uradni stroški	713	13
Pristopnine	48	—	Rentni davek	118	42
Gotov. začetkom leta	2.109	81	Neposredne pristojb.	—	30
			Stroški hiše	70	21
			Davek hiše	40	85
			Gotov. 31. dec. 1903	6 438	37
	285.845	67		285.845	67

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Posojila	202.494	76	Deleži	770	—
Naložen denar . . .	48.736	65	Hranilne vloge s ka-		
Inv. premič. z odp.	175	—	pitalizov. obrestmi	287.692	13
„ neprem. „	31.182	16	Predplačane obresti		
Zaostale obr. posojil	5.117	27	posojil	577	76
Gotov. 31. dec. 1903	6.438	37	Rezervni zaklad, %	4 435	26
	294 144	21	Čisti dobiček	669	06
	294.144	21		294.144	21

Hranilnica in posojilnica v Vipavi,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za osmo upravno leto 1903.

Člani: stanje začetkom leta 1.032, v upravnem letu prirastlo 104, odpadlo 35, koncem leta 1.101.

Deleži: začetkom leta K 2.064, v upravnem letu prirastlo K 208, odpadlo K 70, koncem leta K 2.202; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 1,262.043-39.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Deleži	208	—	Deleži	70	—
Hranilne vloge s ka-			Vzdignj. hran. vloge	281 993	43
pitaliz. obrestmi . .	250 219	67	Vrnjena izposojila . .	82.000	—
Izposojila	173.176	19	Dana posojila	215.301	43
Vrnjena posojila . .	166.930	17	Upr. stroški posest.	197	44
Inventar premični . .	434	18	Davki posestva	239	17
„ nepremični	119	88	Inventar premični . .	141	16
Obresti nal. denarja	832	06	Inventar nepremični	11.083	29
Vrnjene obr. izposoj	240	41	Obr. hr. vlog izplač.	3.320	47
Plač. obr. od posojil	32.511	37	„ „ kapital	20.653	82
Upr. in uradni prisp.	1.315	29	Obr. pos. povrnjene	302	64
Pristopnine	61	60	Upr. in uradni stroški	983	97
Gotov. začetkom leta	4.694	16	Čisti dobiček z % . .	5 001	95
Stanarina	1.073	—	Rent. dav. in nep. pr.	337	46
Prehodni	530	56	Nagrade	1.270	—
			Obresti od izposojil	6.069	96
			Prehodni	730	66
			Gotov. 31. dec. 1903	2.649	69
	632 346	54		632 346	54

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Posojila	673 507	51	Deleži	2 202	—
Naložen denar . . .	20.038	17	Hranilne vloge s ka-		
Inv. prem. 10% odp	1.417	20	pitaliz. obrestmi . .	523.102	67
Inv. nepr. 10% odp.	31 691	48	Izposojila	185.176	19
Zaostale obr. posojil	6 914	24	Pedpl. obr. posojil . .	3 024	61
Nepovr. prehodni . .	200	10	Rezervni zaklad, %	18.514	17
Gotov. 31. dec. 1903	2.649	69	Čisti dobiček	4.398	74
	736.418	38		736 418	38

Mlekarska zadruga Dragomlje pri Domžalah,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za drugo upravno leto 1903.

Člani: koncem leta 1902 115, v l. 1903 pristopilo 40, izstopilo 2; koncem leta 153 s vplačanimi deleži v znesku K 1.135; odpovedano: 3.

Denarni promet: K 32.043-99.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Blag. preost. l. 1902	184	32	Izplačani deleži . .	12	—	Vrednost blaga . .	69	90	Deleži	1.135	—
Vplačani deleži . .	268	—	Vrnjena izposojila . .	703	05	Inventar nepremični	4.278	70	Izposojila	1.186	95
Izposojila	400	—	Izdatki za blago . .	11.685	88	Inventar premični . .	2.449	54	Dolg na ročkah . . .	311	90
Prejemki za blago . .	14.066	12	Voznina	12	—	Vrednost tiskovin . .	50	—	Dolg na tiskovinah .	159	80
Prejemki za kangle . .	2	10	Naložen denar	400	—	Got. koncem l. 1903	203	09	Dolg na obrestih od izposojil	34	33
Podpora	400	—	Inventar nepremični	473	32				Dolg na inventarju	3.124	95
Vzdigneni nal. denar	400	—	Davki	57	57				Dolg na mlek. posl.	1.019	18
Vzdignene obresti od nalož. denarja . .	3	—	Plače vslužbencev . .	1.400	54				Rezervni zaklad . . .	50	57
Inventar	400	—	Brzjavni in koleki . .	525	95				Čisti dobiček	28	55
			Razni	298	80						
			Obresti dolgov in izposojil	351	34						
			Got. koncem l. 1903	203	09						
	16.123	54		16.123	54		7.051	23		7.051	23

Mlekarska zadruga na Rovih,

reg. zadruga z omejeno zavezo, za drugo upravno leto 1903.

Člani: koncem l. 1902 85, v upravnem letu pristopilo 9, izstopilo 0, koncem l. 1903 94 s vplačanimi deleži v znesku K 656-70; odpovedano: 8.

Denarni promet: 51.295-82.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Blag. preost. l. 1902	257	24	Vrnjena začas. izpos.	1.060	—	Naložen denar	795	24	Deleži	656	70
Vplačani deleži . . .	115	70	Izdatki za blago . . .	18.253	96	Obr. nalož. denarja . .	21	76	Izposojila	2.000	—
Začasna izposojila . .	1.060	—	Voznina	610	34	Vr. prem. inventarja . .	3.044	82	Za vredbo mlekarne (račun subvencije)	1.000	—
Prejemki za blago . .	22.256	14	Naložen denar	500	—	Delež pri „G. zvezi“ . .	200	—	Rez. zaklad	43	45
Vrnjena zač. posojila .	1.700	—	Inventar premični . .	1.039	66	Delež pri posojilnici na Rovih	2	—	Čisti dobiček	693	05
Sezamove tropine . . .	83	30	Začasna posojila . . .	1.700	—	Terjatev pri zadr. nikih za ročke	27	42			
Za ročke od zadr. . . .	326	51	Neposr. pristojbina . .	1	35	Gotov. 31. dec. 1903	301	96			
			Upravni in uradni stroški	1.815	69						
			Obresti od izposojil . .	45	—						
			Sezamove tropine . . .	83	29						
			Ročke	85	71						
			Za poprav. v mlekar. .	301	93						
			Gotov. 31. dec 1903	301	96						
	25.798	89		25.798	89		4.393	20		4.393	20

Mlekarska zadruga v Selcih,

reg. zadruga z omejeno zavezo, za drugo upravno leto 1903.

Člani: koncem l. 1902 40, v upravnem letu pristopilo 41, izstopilo 0, koncem leta 81 s vplačanimi deleži v znesku K 600; odpovedano: 5.

Denarni promet: K 29.331-13.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Blag. preost. l. 1902	322	90	Vrnjena izposojila . .	250	—	Vrednost blaga	370	50	Deleži	600	—
Vplačani deleži	264	—	Izdatki za blago . . .	8.034	16	Terjatve na blagu pri nezadružnikih	1.272	85	Izposojila	3.500	—
Pristopnine	41	—	Voznina	372	78	Vr. prem. inventarja . .	3.183	39	Dolg na blagu zadr. .	930	23
Izposojila	2.750	—	Inventar premični . . .	2.816	17	Nal. denar pri drugih zavodih	200	—	Podpora dež odbora za inventar po 5% odpisu	257	30
Prejemki za blago . . .	9.148	89	Nepos. pristojbina . .	—	40	Gotov. konec l. 1903	276	29	Rez. zaklad	9	52
Vzdigneni nal. denar . .	1.700	—	Plače vslužbencem . .	722	50				Čisti dobiček	5	98
Vzd. obr. nal. denar . .	12	54	Najemnina	50	—						
Upravni prispevki . . .	96	97	Upravni stroški	557	53						
5% popust pri strojih .	196	61	Obresti izposojil . . .	23	88						
Podpora dež. odbora . .	270	80	Naložen denar	1.700	—						
			Gotov. konec l. 1903	276	29						
	14.803	71		14.803	71		5.303	03		5.303	03

Kmetijska zadruga na Bledu,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za peto upravno leto 1903.

Člani: koncem l. 1902 238, v upravnem letu pristopili 3, izstopil 1, koncem leta 240 s vplačanimi deleži v znesku K 4.004.—; odpovedano: 54.

Denarni promet: K 98.225.33.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Blag. preost. l. 1902	642	47	Izplačani deleži . .	100	—	Vrednost blaga . .	13.320	20	Deleži	4.004	—
Vplačani deleži . .	15	—	Vrnjena izposojila . .	506	27	Terjatve na blagu pri zadružnikih . .	6.012	38	Neizpl. obr. deležev	578	24
Pristopnine	8	—	Izdatki za blago . .	43.389	33	Terjatve na blagu pri nezadružnikih . .	80	82	Izposojila	11.340	—
Izposojila	126	27	Voznina	1.649	48	Vredn. prem. invent.	1.143	59	Dolg na blagu nezad.	3.140	27
Prejemki za blago .	48.616	17	Užitnina	177	58	Delež pri „Gosp. zv.“	200	—	Dolg na obr. od izpos.	198	05
Povrnjena voznina .	161	68	Davki	66	71	Delež pri „Gosp. zv.“ hr. in pos.	2	—	Rezervni zaklad, %	2.118	01
„ zavaroval.	6	04	Upravni stroški . .	2.052	66	na Bledu	925	93	Čisti dobiček	306	35
			Obresti deležev in izposojil	707	67	Got. koncem l. 1903					
			Gotov. 31. dec 1903	925	93						
	49.575	63		49.575	63		21.684	92		21.684	92

Kmetijsko društvo v Vipavi,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za četrto upravno leto 1903.

Člani: začetkom leta 220, v upravnem letu pristopilo 26, izstopilo 7; koncem leta 239 s vplačanimi deleži v znesku K 2.688.—; odpovedano 6.

Denarni promet: K 128.506.33.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Blag. preost. l. 1902	89	87	Izplačani deleži . .	180	—	Vrednost blaga . .	16.765	66	Deleži	2.688	79
Vplačani deleži . .	851	79	Vrnjena izposojila . .	14.550	—	Terjatve na blagu pri zadružnikih . .	2.893	31	Neizpl. obr. deležev	88	24
Pristopnine	52	—	Izdatki za blago . .	26.814	36	Terjatve na blagu pri nezadružnikih . .	5.166	09	Izposojila	22.750	—
Izposojila	13.100	—	Voznina	1.921	65	Vred. neprem. inven.	6.626	75	Dolg na blagu zadr.	7.265	05
Prejemki za blago .	37.663	12	V c. kr. poštno hran.	11.635	81	prem.	4.195	53	„ nezad.	1.182	20
Inventar premični	255	—	Inventar nepremični	2.325	70	Naložen denar, „ . .	226	—	Dolg na obr. izposojil	1.372	58
Inventar nepremični	247	04	1.215	95	V c. kr. poštni hran.	483	15	Rezervni zaklad, %	625	04	
Povrnjena voznina .	7	76	Zemljiščni davek . .	6	63	Gotov. 31. dec. 1903	103	29	Čisti dobiček 1903 . .	487	88
plača	69	76	Neposr. prisojbina . .	—	60						
Za trtnico	574	50	Upravni stroški . .	2.703	79						
Prejete obresti . .	234	66	Obresti del. in izpos.	1.148	19						
Iz c. kr. poštno hran.	11.152	66	Za trtnico	1.632	94						
Dar	5	65	Provizije in tisk poš.								
			hran uradu	19	12						
			Preizkus posod	13	52						
			Tožbeni	32	26						
			Gotov. 31. dec. 1903	103	29						
	64.303	81		64.303	81		36.459	78		36.459	78

I. železniako konsumno društvo v Železnikih,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za sedmo upravno leto 1903.

Člani: koncem leta 1902 206, v upravnem letu pristopil 1, izstopili 4, koncem leta 203 s vplačanimi deleži v znesku K 3.942.70; odpovedano: 8.

Denarni promet: K 59.731.24.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Blag. preost. l. 1902	93	75	Izplačani deleži . .	80	—	Vrednost blaga . .	18.034	—	Deleži	3.942	70
Vplačani deleži . .	32	60	Vrnjena izposojila . .	1.010	—	Terjatve na blagu pri zadružnikih . .	5.409	54	Izposojila	11.637	—
Izposojila	2.837	—	Izdatki za blago . .	24.972	64	Terjatve na blagu pri nezadružnikih . .	—	—	Dolg na blagu nezad.	9.265	07
Prejemki za blago .	27.055	77	Voznina	857	49	Vredn. prem. invent.	5.912	05	Dolg na obr. od izp.	—	40
			Užitnina	256	67	nepr.	391	53	Rezervni zaklad, %	4.816	68
			Davki	17	97	Delež pri „Gosp. zv.“	200	—	Čisti dobiček	592	27
			Neposredna pristojbina	—	20	Got. koncem l. 1903	307	—			
			Upravni stroški . .	2.039	13						
			Obresti del. in izpos.	478	02						
			Gotov. 31. dec. 1903	307	—						
	30.019	12		30.019	12		30.254	12		30.254	12

P R E G L E D

poslovanja hranilnic in posojilnic na podlagi vposlanih mesečnih izkazov za mesec mare 1904.

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
	K	v	K	v	K	v	vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
							K	v	K	v	K	v	K	v	
Baderna ?															
Beram	4877	05	4069	93	8946	98	1762	—	162	—	409	93	1454	63	107
Blagovica ?															
Bled za blejski kot . . . ?															
Bloke	14207	20	19227	15	33434	35	1410	—	6540	02	12560	—	1284	—	297
Borovnica	18801	59	19367	83	38169	42	6791	—	2712	88	10850	—	2390	—	215
Buzet ?															
Cerklje	11947	76	10611	95	22559	71	5920	—	1796	54	6280	—	2284	—	187
Cerknica	33807	09	21835	35	55642	44	18404	—	12636	19	2520	—	3024	80	542
Cerkno ?															
Čatež	11545	82	11169	61	22715	43	4770	—	240	—	7180	—	29	29	24
Češnjica ?															
Črni vrh	13909	78	9655	75	23564	53	4750	—	2500	42	4104	—	1877	13	164
Dobropolje	30422	89	29805	13	60228	02	20633	20	8398	51	12760	—	7460	—	?
Dobrunje ?															
Domžale	1920	89	3491	46	5412	35	1479	60	1597	43	1800	—	183	—	171
Frankolovo	3504	13	2392	57	5896	70	812	06	87	49	2202	—	1827	—	148
Gojzd ?															
Gore	3222	80	4149	20	7392	—	2143	—	349	—	320	—	970	—	60
Gorica cent. pos. ?															
Gorje	9505	05	9985	93	19490	98	5348	53	3479	24	2190	—	3803	50	300
Horjul	7111	91	8339	03	15450	94	3934	55	1547	53	3864	—	214	82	297
Hrenovica ?															
Idrija	6689	73	5834	70	12524	43	4142	26	3823	—	1366	—	451	75	75
Ig	5384	74	4716	10	10100	84	4498	—	2640	74	550	—	750	—	171
Izlake	8565	39	9086	22	17651	61	7917	62	3564	94	500	—	300	—	176
Jesenice	—	—	—	—	41339	05	14730	—	—	—	8100	—	4040	—	93+3
Kamnik	54428	47	52434	64	106863	11	22886	45	33451	83	10602	36	9312	25	730
Kanal	15493	87	13567	65	29061	52	12505	72	1167	82	7330	—	2470	—	+4
Kandija	40787	59	35194	95	75982	54	22675	50	15869	32	18209	—	8030	—	930
Kazaze ?															
Knežak	13023	85	10575	01	23598	95	7889	—	—	—	7930	—	—	—	45
Košana	6976	70	4038	07	11014	77	4235	31	753	36	3200	—	2311	22	373
Kranjska gora	7261	61	6892	53	14154	14	7074	90	4255	08	500	—	2000	—	267
Križevci	31724	77	27096	21	58820	98	23505	63	9271	49	13620	—	1724	72	204
Laško	10594	66	12114	21	22708	87	5061	85	8628	76	2290	—	971	—	301
Leskovec	5927	21	6344	70	12271	91	3646	—	2161	22	4133	—	706	—	206
Leskovica	3752	20	3752	—	7504	20	3540	—	450	—	100	—	200	—	78
Livade ?															
Ljubljana — ljud. posoj. ?	1705625	18	1763731	36	3469356	54	312682	40	260882	59	26706	38	104644	21	1655
Ljubno ?															
Loški potok na Taboru ?	2943	47	3803	54	6747	01	320	—	2749	12	1000	—	—	—	50
Marenberg ?															
Medulin	1799	70	2167	73	3967	43	250	—	1098	73	1069	—	1320	97	291
Mengeš	17544	22	17869	04	35413	26	11404	87	12998	68	1320	—	880	—	403
Metlika	76855	34	80490	01	157345	35	70028	—	72925	75	4960	—	2262	—	+8
Mokronog	8497	34	8496	92	16994	26	7052	—	6498	12	1140	—	1155	—	218
Mošnje	11728	38	7468	87	19197	25	3794	50	1950	—	5400	—	800	—	125
Naklo	1906	90	1749	37	3656	27	1684	—	446	—	—	—	—	—	46
Osap ?															
Pišece	8052	14	6670	61	14722	75	1026	24	2540	91	3780	—	2562	—	3
Planina	6244	46	6485	76	12730	22	5691	80	153	86	830	—	430	—	98
Polhov-Gradec	3188	98	3199	65	6388	63	2171	10	1792	01	804	—	800	—	?
Poljane	—	—	—	—	88971	40	3318	—	40129	08	900	—	980	—	401
Preddvor	726	82	160	—	886	82	714	—	—	—	160	—	—	—	?
Preska	2396	47	2396	11	4792	58	2396	—	—	—	—	—	—	—	28
Pulj	48838	79	54816	21	103655	—	28233	60	22055	87	27173	—	7403	97	+13
Radeče	17892	95	16858	21	34451	16	4106	—	5945	20	6830	26	4161	60	450
Rečica	25488	40	22499	15	47987	55	20067	39	10493	21	6164	—	2148	—	413
Renče ?															
Ribnica	63354	08	63440	86	126794	94	26859	39	23639	34	29520	—	11780	—	285
Ricmanje ?															
Rob	17823	77	16658	13	34481	90	5886	—	3690	49	12700	—	140	—	171
Roč ?															
Rogoznica	19798	17	19756	61	39554	78	9352	44	55	85	14068	64	372	84	104

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Rova	11638	68	16648	02	28286	70	6333	18	6286	36	10140	—	1120	—	222
Rovle	13145	72	11358	29	24504	01	8717	50	2877	40	8470	—	1204	—	181
Selce	10340	78	10726	24	21067	02	4826	74	3077	03	1120	—	5080	—	?
Semič	—	—	—	—	28379	22	10512	19	6142	62	1553	—	1788	15	239
Senožeče	5037	60	5017	90	10055	50	1076	—	500	—	2630	—	2400	—	288
Sevnica ?															
Sinčavas ?															
Smlednik	2779	41	3056	97	5836	38	2579	76	909	83	180	—	180	—	23
Sorica	2481	24	2478	48	4959	72	2480	—	798	56	—	—	—	—	25
Srednjavas	39404	58	40623	71	80028	29	5978	—	37496	75	2970	—	2700	—	372
Staraloka	20937	92	19297	81	40235	73	16794	04	8431	54	1800	—	2280	—	217
Stari grad	15580	37	14714	32	30294	69	9815	—	3804	32	2414	—	2952	—	+2
Stari trg	21905	85	26188	45	48094	30	16261	20	10890	04	2163	—	5010	—	540
Struge	5224	75	5739	20	10963	95	1100	—	1762	30	220	—	320	—	41
Sv. Ema	729	39	260	30	989	69	—	—	60	—	200	—	42	—	93
Sv. Jakob ob Savi	4146	71	4012	80	8159	51	1818	—	1981	41	1200	—	1000	—	135
Sv. Jurij ob j. ž.	7902	73	11087	83	18990	56	6404	20	5402	30	2040	—	9	26	192
Sv. Jurij pri Kranji ?															
Sv. Križ pri Kostanjici	13683	54	16811	51	30495	05	9269	15	2298	94	12920	—	3327	88	+9
Sv. Križ pri Litiji	4940	80	5454	15	10394	95	3803	08	3459	56	600	—	870	—	336
Sv. Kunigunda	3071	74	3052	28	6124	02	1888	—	1442	08	—	—	1070	59	80
„ Lenart ?															
Šebrelje	6346	50	5693	98	12040	48	1350	60	1844	17	1130	—	716	—	101
Škocijan	13309	50	14949	93	28259	43	10350	—	4670	—	1240	—	2563	75	479
Škofjaloka ?															
Šmarije	6325	79	8454	96	14780	75	6246	—	3058	56	1100	—	—	—	198
Šmartno	2620	32	2777	78	5398	10	2446	—	270	—	1480	—	100	—	171
Šturije	7425	23	8221	01	15646	24	2034	39	2653	—	4760	—	690	—	?
Št. Ilj pod Tur.	4522	96	2870	79	7393	75	2348	—	2523	04	—	—	937	28	135
Št. Janž ?															
Št. Jernej	17416	76	14499	34	31916	10	11569	—	4210	89	5030	—	1414	—	512
Št. Peter	25468	36	35398	40	60866	76	20887	20	18365	27	1400	—	2226	92	387
Št. Rupert	3067	75	3524	49	6592	24	1811	—	2319	58	1100	—	1160	—	199
Št. Vid	9901	51	9791	06	19692	57	9537	—	4174	29	1100	—	300	—	390
Tinjan ?															
Tomaj	644	63	910	01	1554	64	140	—	158	47	710	—	420	—	373
Tomišelj ?															
Toplice ?															
Trebelno	9037	77	6373	60	15411	37	2696	04	3708	94	2600	—	1288	—	167
Trnovo	23085	91	21633	99	44719	90	19017	30	5788	88	11392	47	3192	60	684
Tržič	9813	78	9429	50	19243	28	5729	—	2839	42	3060	—	206	—	132
Tržišče	4363	70	4434	24	8797	94	3377	—	712	—	700	—	650	—	103
Tunice	3053	69	2496	16	7549	85	2564	—	895	56	—	—	200	—	44
Velike Lašče	10495	03	9202	70	19697	93	3884	70	1558	—	5440	—	140	—	84
Vipava	28661	24	30826	69	59487	93	7207	95	5759	84	18903	34	11502	01	1055
Višnagora ?															
Vojsko	1483	88	1642	94	3126	82	353	40	1232	73	—	—	209	28	28
Vrhnika	67204	49	64310	93	131515	42	10985	83	4544	68	1638	—	1820	—	195
Zagradec	13202	41	13541	16	26743	57	8508	98	6993	50	2411	44	1011	44	95
Zatičina ?															
Zg. Besnica	2749	68	2716	35	5466	03	20	—	1026	95	800	—	642	—	49
Zg. Tuhinj	7278	13	7686	58	14964	71	5928	—	2163	83	—	—	1220	—	159
Žiri	5169	76	7818	75	12988	51	4249	08	7698	73	53	46	510	—	255
Župa Raščane ?															
Zužemberk	23478	48	22364	82	45843	30	12366	—	2454	78	6670	—	1187	37	232

Denarni promet.

Na tekoči račun so nam vposlali sledeči zavodi:

Borovnica, h. i. p. (26. 4.)	K	1000.—
B. Bistrica, " " " "	"	3260.—
Bužet, društvo za štednju i zajmove (28. 4.)	"	7000.—
B. Bistrica, h. i. p.	"	3000.—
" " " " "	"	1300.—
Laško, " " " "	"	2500.—
Mengeš, " " " (29. 4.)	"	1400.—
Šebrelje, p. " "	"	1000.—
Škocijan, h. i. p. " "	"	4500.—
Hrenovice, " " " (30. 4.)	"	2600.—
" " " " "	"	100.—
Št. Rupert, " " " "	"	3000.—
Jesenice, " " " "	"	3000.—
Kandija, " " " "	"	2000.—
Ribnica, " " " "	"	6000.—
Horjul, " " " "	"	1600.—
B. Bistrica, " " " "	"	1024.—
Gorje, " " " "	"	3000.—
Zg. Besn., " " " (1. 5.)	"	600.—
Toplice, " " " "	"	2000.—
Št. Peter, " " " "	"	2000.—
B. Bistrica, " " " "	"	1673.—
Rovte, " " " "	"	1000.—
Izlake, " " " "	"	2000.—
Trnovo, " " " (3. 5.)	"	1000.—
Rečica, " " " "	"	10000.—
Toplice, " " " "	"	600.—
Šturije, " " " "	"	1000.—
Sinčaves, " " " "	"	2000.—
Višnjagor., " " " "	"	4800.—
Šturije, " " " (4. 5.)	"	300.—
Leskovec pri Krškem, hran. in pos. " "	"	500.—
Rovte, h. i. p. " "	"	2000.—
Semič, " " " "	"	3000.—
Št. Jur o. j. ž. " " " "	"	2500.—
Št. Jak. o. S. " " " (5. 5.)	"	1100.—
Trnovo, " " " "	"	1000.—
Toplice, " " " (6. 5.)	"	1000.—
Srednjavas, " " " "	"	1259 62
Škocijan, " " " "	"	2700.—
Tržič, " " " "	"	1000.—
Toplice, " " " "	"	400.—
Ziri, " " " "	"	2000.—
B. Bistrica, " " " "	"	4200.—
Št. Jur p. K. " " " "	"	2000.—
Tržič, " " " "	"	1000.—
Škofjal., lj. " " " "	"	2000.—
Borovnica, " " " "	"	3000.—
Zagradec, " " " "	"	2000.—
Starigrad, d. z. š. i z. " "	"	6000.—
" " " " " "	"	2000.—
D.M. v Polji h. i. p. " "	"	2400.—
Trnovo, " " " "	"	3500.—
Semič, " " " "	"	2000.—
Jesenice, " " " (7. 5.)	"	2700.—
Št. Jak. v R. " " " "	"	2000.—
Struge, " " " "	"	900.—
Šmartno, " " " "	"	2000.—

B. Bistrica, h. i. p. (7. 5.)	K	12975.—
Tomišelj, " " " "	"	2000.—
Trnovo, " " " "	"	1000.—
Ljubljana, vz. p. dr. (8. 5.)	"	10000.—
Preddvor, h. i. p. " "	"	500.—
Češnjica, " " " "	"	2000.—
Preska, " " " "	"	29.—
B. Bistrica, " " " "	"	1734.—
" " " " " "	"	200.—
Tomišelj, " " " (10. 5.)	"	2000.—
B. Bistrica, " " " "	"	2280.—
Selce, " " " "	"	2500.—
Šebrelje, pos. " "	"	2500.—
Konjice, km. dr. (11. 5.)	"	400.—
Trnovo, h. i. p. " "	"	2000.—
Češnjica, " " " "	"	10000.—
Knežak, " " " "	"	4000.—
B. Bistrica, " " " "	"	4100.—
Radeče, okr. " " "	"	4000.—
Starigrad, dr. za št. i z. " "	"	3000.—
Šmartno, h. i. p. " "	"	1500.—

VABILO

na

izvanredni občni zbor

Kmetijskega in konsumnega društva v Št. Juriju ob juž. žel.,

kateri se bo vršil dne 2. junija 1904 ob 3. uri popoldne v tukajšni deški soli.

Dnevni red:

1. Volitev novega odbornika (tajnika).
2. Volitev nadzorstva.
3. Slučajnosti.

Sv. Jurij ob j. ž. dne 7. maja 1904.

Načelstvo.

Ako bi ne došlo ob določenem času zadostno število društvenikov, se prične ob 4. uri drugi občni zbor natančno po zgoranjem dnevnem redu, in sklepa ne glede na število navzočih.

V a b i l o

na

redni občni zbor

Ljudske hranilnice in posojilnice v Idriji,

reg. zadruga z neomej. zavezo

kateri se bo vršil v nedeljo dne 29. maja 1904 ob 4. uri popoldne v pisarni kršč. gosp. društva.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računa za leto 1903.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Nasveti in slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo

k

I. rednemu občnemu zboru

Konsumnega društva v Robu, reg. zadruga z omej. zavezo,

kateri se bode vršil v nedeljo, dne 29. maja 1904 ob pol 3. uri popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Predložitev in potrjenje računov za l. 1903.
4. Volitev 3 članov načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi vse člane odbor.

Vabilo

na

redni občni zbor

Mlekarske zadruga v Horjulu

registrov. zadruga z omejeno zavezo, kateri se bode vršil v nedeljo dne 29. 1904 ob 4. uri popoldne v Mežnarji h. št. 97.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računa za l. 1903.
3. Dopolnilna volitev 1 izzrebanega člana načelstva.
4. Volitev 1 člana nadzorništva.
5. Razni nasveti in predlogi.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Vabilo

na

redni občni zbor

Kmetijskega društva v Dobropoljah, reg. zadruga z omej. zavezo

ki se bode vršil v nedeljo, dne 29. maja 1904 ob pol 4. uri popoldne v prostorih kmetijskega društva v Dobropoljah na Vidmu h. št. 4.

Dnevni red:

1. Letno poročilo za l. 1903.
2. Potrjenje računov za l. 1903.
3. Volitev 5 članov načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

V Dobropoljah, dne 1. maja 1904.

Načelstvo.

Vabilo

na

občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Igu, reg. zadruga z neomej. zavezo, kateri se bode vršil v ponedeljek dne 29. maja 1904, ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Predložitev in potrjenje računa za l. 1903.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Prememba pravil.
6. Slučajnosti. Načelstvo.

VABILO

na

občni zbor

Hranilnice in pos. v Tomišlju, registrov. zadruga z neomejeno zavezo, kateri se bo vršil v nedeljo dne 29. maja 1904 ob 3. uri popol. v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Predložitev in potrjenje računa za l. 1903.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Prememba pravil.
6. Slučajnosti. Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Naklem, reg. zadruga z neom. zavezo, kateri se bode vršil v nedeljo dne 22. maja 1904 ob 3. uri popoldne v prostorih hranilnice in posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računov za l. 1903.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti. Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojil. v Cerkljah, registr. zadruga z neomej. zavezo, kateri se bode vršil v nedeljo dne 22. maja 1904 ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računa za leto 1903.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi vse zadrugnike Odbor.

VABILO

na

redni občni zbor

Kmetijskega društva v Horjulu, registrov. zadruga z omejeno zavezo, kateri se bode vršil v nedeljo dne 29. maja 1904 ob 3. uri popoldne v Horjulu h. št. 94 v lastnem domu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računa za l. 1903.
3. Volitev 5 izžrebanih članov načelstva — § 20. pravil.
4. Volitev nadzorstva — § 29. pravil.
5. Slučajnosti.

Letni račun je po §. 14. pravil vsakemu zadrugniku od 10. do 29. maja 1904 razporejen na vpogled.

Načelstvo.

NB. Za slučaj, da bi prvi občni zbor nebil sklepčen zaradi prepičle udeležbe po § 37. pravil, vršil se bo eno uro pozneje drugi občni zbor z istim dnevnim redom in v istih prostorih, kateri bode sklepal brez ozira na število navzočih članov.

Kmetijsko berilo.

Vinogradništvo in vinarstvo.

Kako je postopati s trtami, če trpe vsled spomladanske pozebe ali če jih toča potolče.

Sedaj se nahajamo v času, ko je vreme jako nestanovitno, vsled česar se tudi zračna temperatura znatno in naglo spremeni ter se pripeti, da po par prav vročih dneh, postane takoj prav mrzlo, da celo sneg zapade, da nastopi pozeba ali pa da se nepričakovaje vsuje pogubonosna toča. Bodisi da nastopi eno ali drugo, vinogradnik je lahko občutno tepen, zlasti če si ne zna ali ne more pravočasno pomagati, da reši če se še kaj rešiti dá.

Proti snegu nimamo sredstva, pač pa proti pozebi in toči. Sneg sicer ne napravi na trtah posebne škode, ker so poganjki še majhni, jih toraj ne more polomiti kot drevesne veje, pač pa škodi pozeba, ki je navadno posledica zapadlega snega.

Proti spomladanski pozebi si obvarujemo svoje vinograde le s pravočasnim kajenjem. Kako da se to vrši, sem že opisal v 8. številki lanskega „Narodnega Gospodarja“ na 116. strani. Zategadelj omenim tu, da postane tako kajenje uspešno le, če vsi vinogradniki dotične vinske gorice naenkrat kade, tako da pokriva dim celo gorico, ter da se vrši ob času ko pozeba še ni učinkovala, ko toraj toplomer še ni padel 0—1°C pod 0. Kaditi se prične zgodaj v jutro ko solnce še ne vshaja in ko kaže toplomer še 1°C nad 0. Za kajenje se porabijo take snovi ali taki vinogradski odpadki, ki napravljajo gost bolj težak dim, da ga veter prenaša ne spiha.

Se nevarnejši sovražnik je pač toča, kajti ta ne prizanes nobenemu kraju in nobeni legi ter napravi povsod enako škodo, kjer se vsuje. Toča ali točonosne oblake preganjamo sedaj s streljanjem. Čeravno se je to sredstvo v veliko krajih praktično kot dobro obneslo, dasi v vsakem slučaju tudi nepopolnoma zanesljivo, se je vendarle pričelo tudi to sredstvo počasi opuščati ter se revno vinsko trto zopet prepušča svoji usodi, kar pa ni ravno za odobrati. Pomisliti je treba, da enkratna huda toča ne pokvari trte samo za tisto leto, marveč ostanejo slabi nasledki še eno ali celo 2 leti, osobito če se s pokvarjenimi trtami ne ravna pravilno.

Ako toča v tem času potolče, potem se trte sameobsebi do jeseni znatno popravijo, če pa potolče močno pozneje, junija—julija, potem je najbolje, ako se vsi pokvarjeni poganjki deli odstranijo odnosno skrajšajo do popolnoma zdravega lesa, četudi samo na eno ali dve očasi. Ta zdrava očesca poženo še v istem poletju lepe poganjke, ki v prihodnjem letu zarode. Ako se pa trte tako ne obrežejo ter se jim puste vsi poganjki, pokvarjeni in nepokvarjeni, potem si taka trta le slabo

opomore, ker se ranjeni deli le slabo zarastejo in prihodnje leto tudi malo sadu nastavijo.

Istotako je obrezati vse pokvarjene trte spomladi, ako toča šele avgusta ali celo septembra potolče.

Da se poletni, po izvršeni zeleni režnji nastali poganjki prav bujno razvijejo, je dobro, ako se takim trtam junija ali julija gnoji s čilskim solitrom, katerega se razstopi v vodi in sicer se vzame 3—5 kg čilskega solitra na 10 litrov vode ter se zlije vsaki starejši trti 3—5 litrov. Tako gnojenje v poletnem času mnogo izda, tako da si v rašči zastala trta do jeseni jako opomore. Taka razstoplina se lahko tudi za druge rastline porabi. Bolje je, če se to delo izvrši v mokrotnem vremenu ali pred dežjem, nego v prav suhem, ker v mokrotnem vremenu ali v vlažni zemlji se tekočina bolje in enakomerneje razdeli ter počasneje izpari.

Omeniti je le, da je treba čilski solitar sproti naročiti ter hraniti ga v suhih prostorih, ker drugače se razstopi, ker je higroskopičen t. j. da vleče vlago nase. X.

Živinoreja.

Praščem škodljiva krmila.

V obče mislijo ljudje, da se sme stresti v svinjsko korito vse, kar le kje v hiši odpade. To je zmotna. Zakaj?

Strogo se moramo varovati, da ne dobijo prašiči kedaj med krmo solamure (slanomurje), to je mešanice iz vode in soli in solitra v kateri se je valjalo svinjsko ali drugo meso. Veliko slučajev poznamo, da so poginili prašiči, ker je slanomurje po neprevidnosti mej svinjsko pijačo. Zakaj in kako da solamura tako zelo škoduje, to doslej ni dokazano. Majhno soli ali majhno solitra smemo prešiču dati brez skrbi, skupno vžita pa sta zelo nevarna.

Izvenredno nevarno je gnjijoče mleko. Ne navadno kislo mleko,

ki je za odrasle živali izmej najboljših krmil, ampak tako posneto mleko, ki se v veliki množini hrani dalje časa, je lahko pogubno. Začne se namreč iz mlečnega sladkorja narejati okosalna kislina ob enem se pa vsled kipenja jame razvijati alkohol; ta zveza surovega špirita in pa močne kisline je smrtonosna in celo v majhni množini provzroča gotovo smrt.

Tudi vode, v kateri se je kuhal krompir, ne bi smele gospodinje nikoli dajati praščem, kajti če tudi ta pridevek ne umori naravnost praščev, vendar pa zelo ovira, posebno pri mladih živalih rast in razvoj. Krompir, ki spada v družino strupenih grenkosladov, oddaja namreč kropu, v katerem se kuha, strupeno snov, ki jo ima v sebi po imenu solanin; zato pri krompirju, ki je namenjen za prešiče, priporočamo mnogo bolj, da naj se pari, seveda je treba zato imeti nalašč kotel, ki se že marsikje vidi, prodaja jih Schneider & Verovšek, Ljubljana, po razni velikosti od 30 do 100 gld.

Mej raznim vrtnim plevelom je lahko marsikaj tacega, kar je praščem zelo nevarno. Na paši se prašič ne bo dotaknil škodljive rastline, ako je pa v svinjaku zaprt in dobi le malo zelene krme tedaj se loti veliko preje tudi škodljivih rastlin.

V domačem vrtu rad vidim naprstec (*digitalis*) z lepim rdečim cvetjem, toda to je strupena rastlina. Dvakrat nevaren je zato, ker je podoben po svojih listih neki drugi rastlini, ki je izvrstna in priljubljena prešičja krma.

Druga sem in tje tudi priljubljena cvetica je akonit, ki je tudi strupen. Goveda, ki so po naključju zašla na vrt in žrla korenine te rastline, ki so hrenu podobne, so našli nekaj ur pozneje mrtva.

Ravno tako sta zelo strupena zobnik in pasji peteršilj. Oba umorita prašiča, ki je požrl te rastline.

Narodno gospodarske drobtine.

I. Lucerno (deteljo) treba vsako leto prebranati.

Naravno je, da lucerna na starost postaja čedalje bolj redka in slaba, posebno še, ako raste na bornej zemlji in je slabo oskrbovana. Da se ji rast ohrani in pospeši, priporoča se, jo vsako leto prebranati. S tem se ji uniči plevel, ki duši nje razvitek. Ob enem pa se ji popraska stari poganjek, da jih potem mesto njega požene več novih.

Brananje se priporoča najbolj v jeseni. Ako takrat ni mogoče, velja tudi v spomladi, pa zgodaj, predno je detelja začela poganjati. Ko je ta že pognala, je brananje škodljivo, ker potrga rastlinam nove mladike.

II. Lišaji, kako jih odpraviti?

Kdor še ni sam izkusil, ne vrjame, kako neprijetni so lišaji, bodisi pri ljudeh ali pa pri živini. Zdravijo ali odpravljajo se na mnogo načinov, celo tudi z strupenimi mazili, kar pa je lahko nevarno. Lišaji pa se lahko odpravijo tudi z čisto priprostimi sredstvi. Skuhaj v loncu nekaj listja od jelše ter omivaj lišaje z gorko to vodo, pa bodo izginili. Seveda je treba to ponoviti, dokler ni koža do cela zdrava. To listje velja bodisi sveže ali posušeno.

Ako ni jelševega listja pri rokah, velja tudi vzeti navadne kislice (*Sauerampfer*, *Rumex acetosa*). Iz nje se iztisne sok, kateri se zmeša s troho masla ali masti in s tem mazilom se lišaji oribavajo.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 25.: (Z. B. v Št. J.) Ob hiši in ob plotu imam veliko bezgovine, ki nastavi vsako leto obilo sadu (črnih jagod). Prosim navodila, kako naj bi te jagode najbolje izkoristil.

Odgovor 25.: Bezgove jagode se porabijo lahko za napravo vina, za

žganje, za barvanje vina, pa tudi za marmelade. Najbolj priljubljeno je tako vino na Angleškem. Bezgovo vino se napravlja na Angleškem na naslednji način: Enako množino zrelih jagod in vode (torej 100 kg jagod in 100 kg ali litrov vode) se kuha kake pol ure ter se potem vse skupaj precedi skozi drobno sito, tako da ostanejo le lušine in drugi trši deli v situ. Precejenemu soku se doda na vsak liter 375 gramov sladkorja, torej na 100 litrov 37¹/₂ kg, ter se zopet kuha približno 20—30 minut. Ko se shladi, se ta tekočina vlije v navaden sod ter pusti pokipeti kot navadni grozdni mošt. Po dokončanem kipenju se sod zabije in v teku 2—3 mesecev se tako vino lahko v steklenice napolni.

Pri napravi žganja se ravna na isti način kot z drugimi jagodami.

Vprašanje 26.: (R. V. v Ž.) Ali je res, da saje škodujejo rastlinam? Pri nas jih zmečejo ali v vodo ali v popolnoma nekoristen kraj. Meni se pa zdi, da zamorejo imeti saje celo nekaj redilnih snovi v sebi.

Odgovor 26.: Saje ne samo da niso škodljive, marveč se jih z najboljšim vspehom rabi za gnojenje katere-sibodi rastline. Zlasti pri zelenjadi, drevju in cvetlicah, učinkujejo izvrstno, ker imajo mnogo dušika v sebi, in sicer lesne saje do 2°%, premogove pa do 5°%.

Potrosi se jih lahko ob vsakem času, bolje je pa ob deževnem vremenu. Pri drevju je bolje trositi jeseni, da se čez zimo razkraje. Razkranjanje se pospeši s primesjo živega apna. Dodanje apna pa dobro upliva na razkranjanje še drugih, v zemlji nahajajočih se snovi.

Nadaljna dobra lastnost saj je, da preženejo razne mrčese; mravlje ne gredo na rastlino, če so okrog debla ali stebila saje potrošene.

Vprašanje 27.: (F. R. v M.) Mojim prašičkom so se napravile po glavi in tudi pri gobččkih nekove grinte. Odkod pride to? Je nevarna bolezen? Kako se da odstraniti?

Odgovor 27.: Take grinte dobe navadno le mlada še sesajoča teleta, ovce, prešiči in tudi druge živali. To je kožna bolezen katero povzroči gliva *Trichophyton tonsurans*. Ako se bolezen zanemari shujšajo mlade živali, ker se ne morejo dovolj hraniti. Pri odraslih živinčetah ta bolezen sama ob sebi mine, drugače pa je treba grinte skrbno ostrgati ter dotična mesta vsaki dan dvakrat namazati s tekočino obstoječo iz 10 gramov čiste karbolne kisline ter 100 gramov glicerina.

Priporočila se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbi zvonov.
Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Dobro izvežban sirar in mlekar

kateri razume tudi nekoliko knjigovodstva in računstva, dobi dobro službo. Naslov pove Gospodarska Zveza v Ljubljani.

»Kmetijsko društvo v Vipavi«

ima na prodaj še 3000 amer. ključev R. portalis za suho cepljenje sposobnih po 14 kron za tisoč, do 20 000 amer. ključev za bilfanje po 5 kron tisoč, 350 kom. cepljenih trt bel. burgundec in 400 komadov silvanca po 20 vin. kom. 221 6—3

Staro dobro ohranjeno

in nepokvarjeno mlekarstvo orodje, kakor »Alfa« posnemalnik, kateri po name v 1 uri od 100 do 200 litrov mleka in k temu potrebne vrče itd. kupi po ne pretirani ceni:

Jakob Malavašič, posestnik, Št. Jošt nad Vrhniko.

1000—1200 jablanovih debelc

dobre vrste cepljene 2—3 leta stare. Cena od 40—60 vin. postaja Škofja Loka. — Marija Jenko, Lipca pri Škofji Loki.

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko župnika Kneippa in z imenom Kathreiner ter se skrbno izogibajte vseh manj vrednih posnemkov.

206 20—8

Seme pravega Kašelskega zelja

— lastni pridelok, kaljivost zajamčena — katero naredi lepe trde in debele glave, prodaja 2 dlk za 80 v. Ig. Mercina posestnik v Zg. Kašlju p. Zalog pri Ljubljani. Naročilu je ob enem pridejati naročnino. To zelje je priznано najboljša vrsta za naše kraje kar dokazujejo mnogobrojna pohvalna pisma mojih naročnikov.

Naslov: Ig. Mercina Zg. Kašel pošta Zalog.

Najbolje istersko vino

prideluje se, kakor znano, v Tinjanu. Kdor hoče to izborno kapljico kupiti, naj se obrne direktno na »Tinjansko društvo za štednju i zajmove« ali pa na upravitelja tega društva gosp. Šime Defar v Tinjanu.

Jajca za valjenje od plem. kur.

1. Plumut-Rocks, 2. Hudan z velikim čopom, 3. Srebrnovratne in 4. Bele Dorking, 5. Bele Taljane, 6. Velike viandot, 7. Srebrnoprižne in 8. Zlatoprižne Hamburžanke tucet za 5 kron. Purja jajca ena 80 v, od velikih laških gosi ena 1 krono. Velike francozke Kunce (zajce) po 3 do 6 kron enega prodaja Ivan Kranjc v Št. Ilju p. Velenje — Štajersko. 219 6—4

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 13.

210 24—8

222 6—3

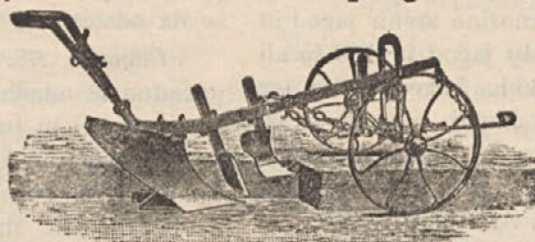
Zarezane strešnike vštricne
(Strangfalzziegel) in francoske
(gepresste Falzziegel)

zidarsko opeko * * *
cement, roman in portland
glinaste peči in štedilnike
plošče za tlak, šamotne in cementne
kot vse drugo
stavbinsko blago
ponudijo po najnižjih cenah v poljubnih
množinah 220 5-4

F. P. Yidic & Comp.
Ljubljana.

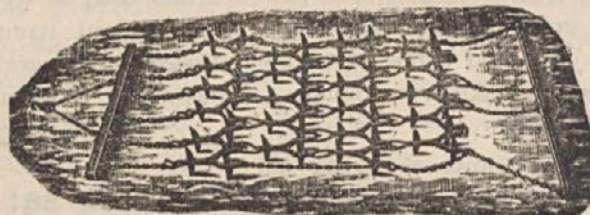
Spomlad

se približuje treba je torej kmetiji raznih strojev, to so v prvi vrsti:
jekleni univerzalni plug kojega ni treba nič držati. Plužne, kakor tudi plug so

čisto iz železa in jekla, torej trpežen in tako zboljšan, da živina pri istem manj trpi in lepše orje, kakor naši navadni plugi, — sploh najboljši, kar se ga more dobiti. Vsakdo naj poskusi in potem sodi! Če bi kateremu ne ugajal, ni primoran ga obdržati. V drugi vrsti so: 214 x-6

železne brane za mah. Njih korist je pri nas še premalo znana. Ker je pri kmetiji

živinorejstvo najplodonsneje, treba je torej v prvi vrsti dobrih travnikov, a to je le mogoče, če se travniki vsako spomlad z tako brano previječejo. Dobra brana se splača v prav kratkem času.

Te, kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo, potem traverze, železoške šine, cement itd. priporočata po najnižji ceni

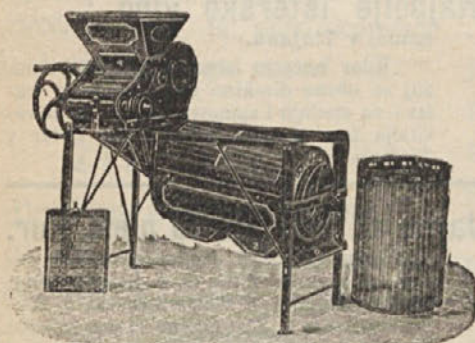
Karol Kavšeka nasled.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga poljedelj. strojev
Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

Slovenske cenike pošiljamo na zahtevo brezplačno!

Delniška družba tovarne strojev **N. HEID** v Stokerau.

Trijerji

(čistilniki)
za vsakovrstne namene s kovanimi plehi patent „Heid“.
Trijerji
za laneno seme, deteljo, rž, lečo in bob.

Vprave za skladišča, posebno dober sistem in popolna izvršitev.
Excelzior, mlin za šrotanje, pat. „Heid“.

Lahek za goniti! Veliko naredi! Nizka cena!
Nad šestdeset prvih odlikovanj. 201 12-12

Patentovano samotvorno

orodje za škropljenje „Syphonia“

za vinograde, za hmeljske nasade, za pokončevanje škodljivcev na sadnem drevju, v odstranjenju bolezni na listju, za pokončevanje grenkuljice in divje gorčice itd.

Samotvorna, nosljiva

brizgalnica ^{tudi} kotlom iz bakra
za 10 ali 15 litrov tekočine z ali brez priprave za mešanje s petrolejem in samotvorne
vozne brizgalnice

izdeluje in prodaja kot specialiteta 217 6-4

PH. MAYFARTH & Co.

tovarna poljedelskih strojev, posebna tovarna za vinske stiskalnice in strojev za vporabljenje sadja.

Dunaj II., Taborstrasse št. 71.

Obširni ilustrovani ceniki brezplačno. Zastopniki prodajalci se radi sprejmo.

Patentovane sprave za zveplanje trt
jednostavno i duplo delajoc
SKROPILNICE PROTI PERONOSPORI
TER VSE POTREBNE
VSAKOVRSNE POLJEDELSKE I VINOGRADARSKJE STROJE.
prodaja v najboljši izvršitvi,
JG. HELLER NA DUNOJU
II. Praterstrasse 49
Zastopniki se iščejo! Ceniki brezplačno.

212 20-7

Tak
težak prešič

zredi se le s pridajo

Barthelovega klajnega apna

v enajstih mesecih. I. Melzer piše 9. decembra 1896: „Z od Vas dobjenim klajnim apnom dosegel sem v lastni reji pri jednat mesev starem mladiču navadne kmečke pasme **spitano težo 250 kil.**“

Barthelovo klajno apno je najboljšje in najcenejše sredstvo, da se žival obvaruje pred zlomljenjem kosti, hromostjo zrebet, telet in pujskov, za izrejo mladičev, zvišanje mleka, proti glodanju lesa, pilju gnojnice, za nesenje jaje pri kokoših itd. Popis in priznanja brezplačno.

M. Barthel & Comp., Dunaj

X. Siccardsburggasse 44.

204 12-11

Izdajatelj: Zadrúzna Zveza v Ljubljani.

Odgovorni urednik: Ivan Rožman, uradni vodja „Zadrúzne zveze“. — Tisek Zadrúzne tiskarne v Ljubljani.